

Факультет / відділення

Кафедра економіки, підприємництва та маркетингу

СИЛАБУС

Базова інформація про дисципліну	
Шифр, назва дисципліни	DP032 Історія економіки та економічної думки History of Economics and Economic Thought
Рівень вищої освіти / фахової передвищої освіти	перший (бакалаврський)
Галузь знань	05 «Соціальні та поведінкові науки» 07 «Управління та адміністрування»
Спеціальність	051 «Економіка» 075 «Маркетинг» 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» 071 «Облік і оподаткування»
Освітня програма	Економіка Маркетинг Підприємництво, торгівля та біржова діяльність Облік і оподаткування
Семестр	5 семестр (11 кл.), 1 семестр (за ОКР МС)
Курс	3 курс (11 кл), 1 курс (за ОКР МС)
Анотація курсу	Базова навчальна дисципліна. Цикл природничо-наукової та загальноекономічної підготовки. Предметом навчальної дисципліни «Історія економіки та економічної думки» є процес становлення і розвитку господарства в різних історико-політичних та теологічних умовах розвитку, а також економічних поглядів, ідей, течій і шкіл, що дає можливість формування економічних систем та теоретичних концепцій. Мета: вивчення історико-економічного досвіду

	та ідей видатних представників економічної науки; формування уявлень про особливості розвитку окремих країн; визначення факторів та причин швидкого розвитку одних країн та відставання інших у різні проміжки часу; поглиблення та розширення знань з економічної теорії; формування теоретичної бази для аналізу проблем сучасної економічної політики.
Сторінка курсу в MOODLE	http://78.137.2.119:2929/enrol/index.php?id=39
Мова викладання	українська
Лектор курсу	проф. Пустовійт Р.Ф. канали комунікації СДН «Moodle»: повідомлення в чаті E-mail:
Місце дисципліни в освітній програмі	
Освітня програма	Економіка: http://csbc.edu.ua/documents/otdel/ooop_e.pdf Маркетинг: http://csbc.edu.ua/documents/otdel/ooop_m.pdf Облік і оподаткування: http://csbc.edu.ua/documents/otdel/ooop_o.pdf Підприємництво, торгівля та біржова діяльність: http://csbc.edu.ua/documents/otdel/ooop_p.pdf
Перелік загальних компетентностей (ЗК)	ЗК1. Здатність реалізовувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. ЗК2. Здатність зберігати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій. ЗК3. Здатність до абстрактного мислення,

	аналізу та синтезу. ЗК8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК13. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.
Перелік спеціальних компетентностей (СК)	СК1. Здатність виявляти знання та розуміння проблем предметної області, основ функціонування сучасної економіки, на мікро-, мезо-, макро- та міжнародному рівнях. СК3. Розуміння особливостей провідних наукових шкіл та напрямів економічної науки. СК4. Здатність пояснювати економічні та соціальні процеси і явища на основі теоретичних моделей, аналізувати і змістовно інтерпретувати отримані результати. СК5. Розуміння особливостей сучасної світової та національної економіки, їх інституційної структури, обґрунтування напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави.
Перелік програмних результатів навчання	1. Асоціювати себе як члена громадянського суспільства, наукової спільноти, визнавати верховенство права, зокрема у професійній діяльності, розуміти і вміти користуватися правами і свободами, виявляти повагу до прав і свобод інших осіб, зокрема, членів колективу. 2. Відтворювати моральні, культурні, наукові цінності, примножувати досягнення суспільства в соціально-економічній сфері, пропагувати ведення здорового способу життя. 3. Знати та використовувати економічну термінологію, пояснювати базові концепції мікро- та макроекономіки. 4. Розуміти принципи економічної науки, особливості функціонування економічних систем. 5. Пояснювати моделі соціально-економічних

	явищ з погляду фундаментальних принципів і знань на основі розуміння основних напрямів розвитку економічної науки. 6. Усвідомлювати основні особливості сучасної світової та національної економіки, інституційної структури, напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави.
Опис дисципліни	
Структура навантаження на студента	Загальна кількість годин – 90 Кількість кредитів – 3 Кількість лекційних годин – 22 Кількість практичних занять – 23 Кількість годин для самостійної роботи студентів – 45 Форма підсумкового контролю – екзамен
Методи навчання	індивідуальне усне або письмове опитування; групове усне або письмове опитування; контрольна робота; індивідуальна або групова презентація (представлення виконаного завдання); аналіз ділових ситуацій (аналіз ситуації, даної у вигляді текстового, графічного або усного матеріалу, аналіз варіантів вирішення проблеми, вибір оптимального варіанту), підготовка науково-дослідної роботи, підготовка тез доповідей.
Зміст дисципліни	
Тема 1. Предмет і метод історії економіки та економічної думки.	Об'єкт історії економіки та економічної думки. Джерела історії економіки та економічної думки. Методи історії економіки та економічної думки. Типологічні чинники історії економіки та економічної думки. Періодизація історії економіки та економічної думки. Предмет, метод й роль економічної теорії.
Тема 2. Господарство первісного суспільства та	Етапи господарської еволюції первісного суспільства. Економічний розвиток перших

його еволюція на етапі ранніх цивілізацій.	цивілізацій Стародавнього Сходу. Становлення економічної думки Стародавнього Сходу. Господарство первісних племен на території Українських земель. Трипільська культура.
Тема 3. Особливості господарського розвитку та економічної думки періоду формування світових цивілізацій (VIII ст. до н.е. – V ст. н.е.).	«Осьовий час» і формування сучасних цивілізацій. Характерні риси економічного розвитку Стародавньої Греції та Стародавнього Риму. Розвиток економічної думки Античного Світу. Історичний та економічний розвиток східнослов'янських племен.
Тема 4. Господарство та економічна думка суспільств європейської цивілізації в період середньовіччя (V - XV ст.).	Загальна характеристика економічного розвитку та економічної думки цивілізацій середньовіччя. Економіка Західної Європи та її аграризація V-X ст. Структурні трансформації суспільно-економічного розвитку Західної Європи в XI-XV ст. Давньоруська ранньофеодальна держава. Економічний розвиток українських земель в умовах феодальної роздробленості (середина XII-перша половина XIV ст.).
Тема 5. Формування передумов ринкової економіки в країнах європейської цивілізації (XVI – перша половина XVII ст.).	Передумови виникнення ринкового господарства. Розвиток продуктивних сил європейських країн (наприкінці XVI – на початку XVII ст.). Великі географічні відкриття. Первісне нагромадження капіталу. Економічний розвиток східних і західних українських земель (XV-XVIII ст.).
Тема 6. Розвиток ринкового господарства в період становлення національних держав (друга половина XVII – перша половина XIX ст.).	Утвердження ринкового господарства. Особливості розвитку ринкового господарства у провідних країнах Європейської цивілізації та його висвітлення в економічній думці. Розвиток соціалістичних економічних ідей. Економічна теорія Карла Маркса.
Тема 7. Ринкове господарство країн європейської цивілізації в період монополізації ринкової економіки (друга половина XIX – початок XX	Нові тенденції господарського розвитку. Маржиналістська революція. Промислове зростання Німеччини в кінці XIX ст. Соціальний напрямок політичної економії. США – реальний лідер світової економіки. Становлення інституціоналізму. Подальший

ст.)	розвиток школи маржиналізму. Особливості англійської економіки в період монополістичної конкуренції. Уповільнення темпів економічного зростання Франції.
Тема 8. Особливості розвитку ринкового господарства та основні напрями економічної думки в Україні (друга половина XIX – на початок XX ст.).	Основні напрями розвитку сільського господарства та економічна політика російського уряду в українських землях у складі Російської імперії. Господарський розвиток українських земель у складі Австро-Угорської імперії. Розвиток політичної економії в Україні другій половині XIX – на початку XX ст.
Тема 9. Господарство та економічна думка в період державно-монополістичного розвитку суспільств Європейської цивілізації (перша половина XX ст.).	Перша світова війна та її економічні наслідки. Світова економічна криза 1929-33 рр. і економічний розвиток країн у 30-х роках XX ст. Еволюція неокласичної школи. Історичні передумови виникнення кейнсіанства. Економічний розвиток європейських країн і США в період Другої світової війни та її вплив на структуру господарства.
Тема 10. Розвиток національних економік європейської цивілізації в системі світового господарства під впливом науково-технічної революції (друга половина XX ст.).	Основні тенденції розвитку світової економіки в 1950-70-і рр. Моделі національних економік у світовій економічній системі. Напрями розвитку світової економічної думки у 1950-70-х рр.
Тема 11. Світове господарство та основні напрями економічної думки на етапі інформаційно-технологічної революції (кінець XX – початок XXI ст.).	Основні тенденції розвитку світового господарства. Розвиток світової економіки за умов інформаційно-технологічної революції наприкінці XX – на початку XXI ст. Криза некейнсіанської макроекономічної теорії та стабілізаційної політики у 1970–80-х рр. XX ст. Еволюція інституціоналізму.
Тема 12. Економічний розвиток України в умовах радянської економічної системи та його трактування в економічній думці.	Виникнення економіки державного соціалізму в Україні. Виникнення економіки державного соціалізму в Україні. Економічні проблеми розвитку України у повоєнний період. Економіка України у 1950- початку 1990-х рр.

Тема 13. Формування засад та трансформація ринкового господарства в Україні (90-ті роки ХХ ст. – початок ХХІ ст.).	Стан економічного потенціалу України на момент проголошення незалежності. Економічні перетворення другої половини 1990-ті роки ХХ ст. – початку ХХІ ст. Дослідження українськими вченими проблем ринкового реформування економіки України. Соціально-економічний розвиток України після «Помаранчевої революції». Соціально-економічний розвиток України після «Революції гідності».
Політика дисципліни	
Політика відвідування	Регулярне відвідування всіх видів занять, своєчасність виконання самостійної роботи. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання зорганізується в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.
Політика щодо дедлайнів та перескладання	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку.
Академічна доброчесність	У випадку недотримання політики академічної доброчесності (плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація, списування, обман, хабарництво) передбачено повторне проходження оцінювання.
Система оцінювання Поточний контроль здійснюється протягом семестру під час проведення практичних, семінарських та інших видів занять і оцінюється сумою набраних балів (максимальна сума – 100 балів; мінімальна сума, що дозволяє студенту отримати атестацію з предмету – 60 балів); підсумковий / семестровий контроль, проводиться у формі іспиту відповідно до графіку навчального процесу.	
Накопичування рейтингових балів з навчальної дисципліни	
Види навчальної роботи	Мах кількість балів
Експрес-опитування (10т*3)	30
Модульні контрольні роботи № 1, № 2	10

Презентація	10	
Захист науково-дослідної роботи	20	
Наукова стаття, тези доповідей	Заохочувальні бали	
Екзамен	30	
Разом	100	
Шкала оцінювання		
ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	Бездоганна підготовка в широкому контексті
B	80-89	Повні знання, міцні вміння
C	70-79	Хороші знання та вміння
D	65-69	Задовільні знання, стереотипні вміння
E	60-64	Виконання мінімальних вимог діяльності в стандартних умовах
FX	35-59	Слабкі знання, відсутність умінь
F	1-34	Необхідний повторний курс

Список рекомендованих джерел

1. Вебер М. Протестантська етика і дух капіталізму / Макс Вебер; пер. з нім. Олександр Погорілий. – Київ: Наш формат, 2018. – 215 с.
2. Владимиров К. М. Історія економіки та економічної думки: навчальний посібник / К. М. Владимиров, Р. В. Морозов, О. Г. Морозова, Л. В. Владимірова. – Херсон: ОЛДІ. – плюс, 2013. – 404 с.
3. Економічна теорія (історія економіки та економічної думки, політекономія, мікроекономіка, макроекономіка): у 2-х ч. : Ч. 1: Історія економіки та економічної думки, політекономія: навч. посіб.; за ред. М. М. Теліщука / Університет ДФС України. – Ірпінь, 2020. – 544 с.
4. Де Сото Е. Загадка капіталу. Чому капіталізм перемагає на Заході і ніде більше / Ернандо де Сото. – К.: Наш формат, 2017. – 332 с.
5. Історія економіки та економічної думки: навч. посіб. / Г.П. Пасемко, Л.Г. Бага, Г.Є. Беседіна та ін. – Вид. 2-ге, змін. і допов. – Харків : ХНАУ, 2020. – 243 с.

6. Історія економіки та економічної думки: Підручник. / В. Д. Базилевич, Н. І. Гражевська, Т. В. Гайдай та ін.; за ред. В.Д. Базилевича. – К.: Знання, 2018. – 775 с.

7. Історія економічних учень: Хрестоматія: навчальний посібник / уклад. : В.Д. Базилевич, Н. І. Гражевська, А. О. Маслов та ін.; за ред. В. Д. Базилевича. – К.: Знання, 2011. – 1198 с.

8. Краус Н. Історія економіки та економічної думки: структурно-логічні схеми, таблиці, малюнки / Наталя Краус. – К.: Центр навчальної літератури, 2017. – 496 с.

9. Ковальчук В. Світова економіка: її історія та дослідники / В'ячеслав Ковальчук. – Київ: Центр навчальної літератури, 2019. – 632 с.

10. Сміт А. Дослідження про природу і причини багатства народів / Адам Сміт. – Київ: Наш формат, 2018. – 736 с.

11. Тарасевич В. Історія економічних вчень : підручник. / В. М. Тарасевич. – Київ: Центр навчальної літератури, 2019. – 352 с.

12. Ущাপовський Ю. В. Історія економіки та економічної думки: навч. посіб. / Ю. В. Ущাপовський. – Житомир: Житомирська політехніка, 2020. – 144 с.

13. Якобчук В. П. Історія економіки та економічної думки: Навч. посіб. / В. П. Якобчук, Ю. В. Богоявленська, С. В. Тищенко. – К.: «Центр учбової літератури», 2015. – 476 с.

14. Ekelund B., F. Robert. History of Economic. Theory and Method Sixth Edition / B. Ekelund, Robert F. – Hebert Waveland Press, Inc, 2014. – 733 p.

15. Kishtainy N. A Little History of Economics / Niall Kishtainy. – New Haven: Yale University Press, 2017. – 249 p.

16. Allen R., Global economic history: a very short introduction / Robert C. Allen. – Oxford: Oxford University Press, 2011. – 170 p.

17. Hunt E., Lautzenheiser M. History of Economic Thought A Critical Perspective / E. K. Hunt, M. Lautzenheiser. – Routledge, 2011. – 608 p.

18. Buchholz T. New Ideas from Dead Economists: The Introduction to Modern Economic Thought, 4-th Edition / Todd G. Buchholz. – Penguin Adult HC/TR, Plume, 2021. – 464 p.